

Voorproefje Messiah

9 maart 2004
COV Hosanna
Kees Schrijver

1 Wie was George Handel from Brooke street, London?

- 1685 geboren te Halle, Oost-Duitsland als tijd-en landgenoot van Bach.
1703 Maakt kennis met de opera in Hamburg, eerste composities.
1706 Vertrek naar Italië voor een studiereis naar het geboorteland van de Opera en het Oratorium. Grote successen!
1711 Als gevierd en ervaren componist op bezoek in Engeland.
Hij blijft, en wordt de beroemdste en gevreesde impressario en componist-dirigent van de Italiaanse opera in Londen.
Mede door zijn contacten met het hof is hij tevens hofcomponist.

2 Wat is nu het verschil tussen een opera en een oratorium?

_Handel was een all-round componist in alle stijlen uit die tijd:

Passion	het Duitstalige lijdensverhaal
Opera	Italiaans muziekdrama met zang, dans en orkest
Anthems	Grootschalige Engelse kerkmuziek
Suites	Orkestmuziek, gebaseerd op oude dansen
Orgelconc.	Gebruikt als intermezzi in zijn opera's
Kamermuz.	Duetten, concerti grossi, solokantates enz.
<u>Oratorio</u>	<u>Engelstalig muziekdrama met een Bijbels thema</u> , voor koor, orkest en soli. Zonder zingende acteurs, dus concertant.
Kamermuz.	Duetten, concerti grossi, solokantates enz.

Al deze elementen gebruikte Handel in de opzet van zijn nieuwe oratorium
Het grote verschil zit dus in de rol die het koor krijgt toebedeeld.

3 Wat is het geheim van het succes van Messiah?

- Het was een voor die tijd totaal nieuwe muziekvorm, die een mix was van theatermuziek en die voor kerkelijke plechtigheden.
- Er zit geen muziek-dramatische handeling achter, zoals in zijn andere oratoria.

- c) -Christus komt zelf niet een keer aan het woord (wordt zelfs maar een keer genoemd)
- d) -Er is ook geen vertellersrol (meestal voor de Tenor)
- e) -Alle teksten komen letterlijk uit de Bijbel(Jesaja, Psalmen, de brieven en Openbaringen)

1742 Handel krijgt de opdracht voor een nieuw werk uit Dublin, Ierland Hij vraagt de theoloog Charles Jennens om het Libretto (de bewerkte tekst) te leveren

Hij voltooit de muziek in de ongelooflijke tijd van 3 weken!

1743 Messiah wordt een ongekend succes in Ierland. 3 benefietconcerten

1744 Eerste opvoeringen in Londense theaters(het is tijdens H,s leven maar een keer in een kerk opgevoerd...) eerst gemengde reacties.

1749 De Foundling Hospitalconcerten: Handel wilde de opbrengst van het Werk grotendeels besteden aan een nieuw Londens weeshuis met kapel en orgel. Veel revisies van het werk door Handel zelf.

1759 Handel wordt blind. Laatste Messiahconcert onder zijn leiding. Handel sterft schatrijk in Brookestreet, London. Schenkt al het materiaal aan zijn geliefd weeshuis.

4 Meest karakteristieke koordelen en hun tekst

Drie Hoofddelen:

- 1 Aankondiging van de Messias en zijn geboorte, zijn leven op aarde
- 2 Zijn lijden en sterven, opstanding en hemelvaart.
De evangelieverkondiging: tegenstand en overwinning
- 3 Jezus Christus als overwinnaar op de dood.

Het Drieluik:

Recitatief	solistisch gezongen tekst met weinig begeleiding
Aria	Virtuoos zangstuk voor de solisten
Koor	Virtuoos zangstuk voor het koor
	Het maakt gebruik van homofone en polyfone elementen, fuga en canon

De Koren:

4	And the Glory of the Lord	(4 tekst-thema,s)
9	O Thou that tallest	(uitbreiding van de aria)
12	For unto us	(poly-coloratuur-homo-koninklijk)
17	Glory to God	(3 tekst-thema's-koninklijk)
24	Surely	(drama/geselslagen-homofoon)
25	And with his stripes	(dubbelfuga)
26	All we like sheeps	(coloratuur-tekstaffekt)
33	Lift up your heads	(koninklijke kerkmuziek-antifonaal)
37	The Lord gave the word	(tekstaffect-operakarakter)
40	Why do the nations	(bravouraria-operakarakter)
44	Halleluja	(beroemdste kerkmuziek)
46	Since by man came death	(grote tegenstellingen in t-uitb)
52	Worthy is the Lamb	(groots slotkoor)

Messiah is het beste en het mooiste wat Handel op geestelijk gebied gecomponeerd heeft.